

НАМОИШГОҲИ БАЙНАЛХАЛҚИИ САНОАТИИ «ИННОПРОМ. ОСИЁИ МАРКАЗӢ» — ИМКОНИЯТИ ВАСЕЪ БАРОИ ДАВЛАТҲОИ МИНТАҚА

Дар маҷмааи намоишгоҳи «Ўзэкспомарказ»-и пойтахт яке аз чорабиниҳои бузургтарини минтақавӣ — намоишгоҳи байналхалқии саноати «Иннопром. Осиёи Марказӣ» баргузор шуд.

Чорабиние, ки бори чорум баргузор мешавад, платформаи муҳимест, ки дар давлатҳо ба рушди кооператсияи савдою саноат, ҳалли як қатор мушкilot, аз ҷумла, оммавӣ гардондани технологияҳои нави саноатӣ ва роҳандозии шарикҳои корхонаҳо саҳм мегузорад. Шарикҳои иқтисодии Ўзбекистон Русия сол аз сол рушд мекунад. Ҳаҷми умумии капитали ФР аз 13 миллиард доллар гузашт. Дар ҷумҳуриамон беш аз 3000 корхонаи муштарак фаъолият дорад. Дар Русия бо иштироки резидентҳои Ўзбекистон беш аз 600 ширкат ба рӯйхат гирифта шудааст. Дар натиҷаи ба амал татбиқ гардидани барномаи иқтисодии васеъмӯй қисми иқтисодӣ, ки коопе-

ратсияи савдо, нақлиёт, энергетика, хоҷагии деҳот ва савдои байниминтақавиро дар бар гирифтааст, соли 2023 ҳаҷми савдои умумӣ ба 10 миллиард доллар расид. Намоишгоҳи бузурги маъмур барои рушди робитаҳои иқтисодии байни кишварҳоямон ва амиқрафти ҳамкории намоёндогони доираҳои корчаллон майдони асосӣ махсус мешавад. Ин навбат дар гирдиҳамоии Тошканд иштироки беш аз 10 ҳазор нафар қариб 450 ширкати хориҷӣ ва намоёндо аз 27 давлат далели он аст, ки ба анҷуман хусни тавачҷуҳ зиёд аст. Дар доираи намоишгоҳ дар формати В2В вохӯриҳо низ баргузор шуд.

Дар акс: лавҳае аз намоишгоҳ.

Аксбардор: Носирҷон ҲАЙДАРОВ (ЎЗА).

НАМОЯНДАГОНИ БЕЛОРУС БА ФАРҶОНА ОМАДАНД

Ин ҳайати иборат аз вакилони расмӣ ва соҳибкорону тоҷирон таҳти раёсати раиси вилояти Гомел Иван Крупко барои се рӯз ба Фарғона ташриф овард. Чорабиниҳои асосии расмӣ дар доираи сафари ҳайати вакилон ба вилояти Фарғона дар «Қабулгоҳ»-и ҳокими вилоят, воқеъ дар бўстонсарои Водил баргузор шуданд.

Дар чараёни мулоқот зикр гардид, ки ин ду вилоят барои ҳамкории минтақавӣ худ дар соҳаҳои гуманитарӣ — таълими халқ, сайёҳӣ, фарҳанг, тандурустӣ соҳиби иқтидори бузурги ҳамкориро мебошанд. Дар заминаи он ба рушди ҳамкории амалии байниминтақавии вилоятҳои Фарғона ва Гомел тамоми шароит мусоидат менамояд, масъалаҳои тавсеаи бахшҳои тичоративу иқтисодӣ, сармоягузорӣ, иҷтимоӣ ва бисёр дигар соҳаҳо низ имконпазир мебошанд.

Дар вилояти Гомел шаш мактаби олий, чандин ҳазор муассисаҳои касбӣ-техникӣ ва миёна мавҷуданд. Ҳамаи онҳо омодаанд ҳамкороиро бо вилояти Фарғона барқарор намоёнд ва барои таҳлили донишҷӯёни Ўзбекистон шароити мусоид фароҳам оваранд, — гуфт Иван Крупко.

Вай афзуд, ки бо камолӣ эҳтиром фарғонагироро барои иштирок дар чорабиниҳои фарҳангии вилояти Гомел, таводули дастаҳои эҷодӣ, ҳамзамон дида-ну тамошои ҷойҳои фарҳангӣ ва таърихӣ, истироҳатгоҳҳо ва муассисаҳои дигари барқароркунии саломатӣ даъват менамояд ва бо дарназардошти он дурнамои ҳамкории минбаъдаи ҷонибхоро таъмин мекунад.

Дарвоқеъ, Донишгоҳи тиббии Осиёи Марказӣ соли 2022 дар шаҳри Фарғона таъсис ёфтааст. Бо мурури замон, баъди ба истифода додани бинои нави он дар донишгоҳи маъмури дастикам 6 ҳазор нафар донишҷӯ таҳсил карда метавонанд. Ин бесабаб нест, зеро теъдоди полиликникаҳо ва муассисаҳои гуногуни тандурустӣ дар қаламрави вилоят рӯ ба афзоиш овардааст ва талаботи беморон низ меафзояд.

Дар ин донишгоҳ омӯзиш комилан интерактив мебошад: ғайр аз назария, табибони оянда дар муассисаҳо бо истифода аз симуляторҳо ва панелҳои махсуси интерактив малакаи амалӣ ҳосил мекунад.

— Он шароитҳе, ки шумо эҷод кардаед, барои донишҷӯён як имконияти бузург махсус мешавад. Онҳо мутахассисони дараҷаи олий шуда ба воя хоҳанд расид. Вақти он расидааст, ки муноси-

батҳои дӯстонаи моро, аз ҷумла дар соҳаи гуманитарӣ инкишоф додан лозим аст. Аз ин рӯ, пешниҳод менамоям, ки бо Донишгоҳи тиббии Гомел ва коллеҷи тиббии он фаёлонатар ҳамкорӣ ба роҳ монед ва он мафиатҳои зиёд ба бор хоҳад овард, — гуфт зимни мулоқоти рӯ ба рӯ Иван Крупко ба ректори Донишгоҳи тиббии Осиёи Марказӣ Нурулло Мамасодиқов.

Ман ин гоҳ ва пешниҳоди шуморо ҳатман мавриди баррасӣ қарор медиҳам ва дар ояндаи наздик чунин ҳамкороиро ба роҳ хоҳем монд, — гуфт дар посух Н. Мамасодиқов.

Дар идомаи сафар аъзои ҳайати расмӣ ва соҳибкорон таҳти роҳбарии раиси ҷумҳурии иҷроияи вилояти Беларус Иван Крупко бо корхонаҳои калони истеҳсолии вилояти мо ташриф оварданд. Аз ҷумла, онҳо аз корхонаи насосии «Global textile»-и ноҳияи Қўштеппа, корхонаҳои «Минтақавӣ саноат ва соҳибкорӣ чавонон»-и шаҳри Марғелон ЧММ «Meifen» ва «Tween shoes», «Олтин водий», корхонаи мебелсозии «Ил-Хоум» боздид намуданд.

Боздид ва тамошо аз Маркази хунарамандони Марғелон, ки яке аз марказҳои асосии хунароҳои мардумӣ ба шумор меравад, инчунин масканҳои туризми ин куҳаншахр дар меҳмонони белорус таассуроти хуб боқӣ гузошт. Ҳатто раиси вилояти Гомел ба паси рули мошини барқии тавлиди Фарғона нишаст ва баъди идора кардани он ба мошинсозони ин корхонаи вилоятҳои аҳсан хонд.

Меҳмонон инчунин бо намоишгоҳи маҳсулоти вилоят шинос шуданд аз тамошои дастаҳои хунарий дар толори театру концерти вилоятӣ ба номи Ислам Каримов хеле завқу шавқ ҳосил намуданд.

Дар фарҷоми вохӯри Ҳайрулло Бозоров ва Иван Крупко нақшаи чорабиниҳои («Харитаи роҳ») оид ба татбиқи тавофуқоти ҳосилшуда дар соҳаҳои савдо-иқтисодӣ, илмӣ-техникӣ, иҷтимоӣ-гуманитарӣ ва ғайраро бо ҳокимияти вилояти Фарғона барои солҳои 2024-2025 ба имзо расониданд.

Дилмурод ЧУМБАБОВЕВ,
сухандӯзи ҳокими
вилояти Фарғона.

Таҷриба — дар амал

Паҳнкунии таҷрибаи пешқадами ноҳияҳои Уйҷии вилояти Намангон ва Сайхунободи вилояти Сирдарё, ки аз тарафи Президент дастгирӣ мегардад, ташкили назорати ҷамоатӣ оиди баланд бардоштани даромади аҳолии тавассути истифодаи самаранокии хоҷагии наздикҳавӣ ва қитъаҳои замин вазиғаи муҳими рӯз қарор гирифтааст.

САМАРАИ МЕҲНАТ — ҲАЁТИ ФАРОВОН

Барои қорӣ намудани ин таҷрибаи пешқадам дар ноҳияи Косонсой низ қорӣ ташкиливу кумакрасонӣ амалӣ мегардад. Чанде пеш ҳокими ноҳия Дилмурод Қодиров бо вакилони соҳа ба ҷомеаи шаҳрвандони маҳаллаи Хурият сектори яқум омада, бо ҳолати қорикунӣ таҷрибаи пешқадам шинос гардид.

Дар маҳалла доир ба пурсамар истифода бурдани қитъаи заминӣ наздикҳавӣ ва гирифтани даромади иловагӣ, ҳамчунин, ба маскани аз бекорӣ ҳолӣ табдил додани маҳалла баъзе қорҳо амалӣ гардиданд. Барои тезонидани самаранокии қорҳо маслиҳату тавсияҳои зарурӣ дода шуданд. Ҳангоми ташриф ба маҳалла аъзои гурӯҳи қорӣ бо таҷрибаи қорӣ қорхонаи хусусии

сокини маҳалла Умеда Мукаррамова шинос шуда, оиди васеъгардонии фаъолияти қорхона тақлифу тавсияҳои амалӣ доданд. Ҳамчунин, қорҳои ноҳия бо аъзои оилаҳои шахсонӣ дар муқоҷират будаву ниёзманд мулоқот карда, оиди ба ватан баргардонидан ва бо шугли даромаднок таъмин кардани онҳо мулоҳизаҳои худро баён намуд.

Мақсад, ҳар як оила аз имкониятҳои дохилии худ самаранок истифода бурда, даромади иловагиро ба даст ораду шахсонӣ бекормонда бо шугли ғайриданок таъмин гардад, — гуфт зимни мулоқот ҳокими ноҳия.

Абдулло ЗАРИПОВ.

Вилояти НАМАНГОН.

Муносибат ба ташриф

ДЎСТИИ ХАЛҚҶО ПОЯНДА БОД!

Аз қадим халқҳои тоҷику ўзбек, ки урфу одат ва анъанаҳои муштарак доранд, чун ҳамсоягони наздику дӯстони қарин паҳлуӣ ҳам зиндагонӣ мекунад. Ин ду халқ тӯли асрҳо ҳамфикру ҳаммаслак буда, онҳоро риштаҳои дӯстӣ ва хешутаборӣ ба ҳам мепайванданд. Маънавият, адабиёт, мусиқӣ ва тарзи зисту зиндагии ин ду миллат як падидаи беназири таърих аст. Гарчанд бо ду забон сухан мекунад, ҳамфикру ҳамҷиҳат, якдил мебошанд. Дар душвортарин даврҳои таърихӣ ҳамдигарро дастгирӣ кардаанд, паҳлӯ ба паҳлӯ истодаанд. Онҳо дорои таърих, дин, фарҳанг ва анъанаҳои ҳамонанданд.

Ба шарофати иродаи қатъии сиёсӣ ва сиёсати дурандешонаи роҳбарони ду мамлакат ҳамкорӣҳои гуногун ва робитаҳои дӯстонаи мо боз ҳам мустаҳкамтар гардид.

Ба наздики Президенти Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев ба Тоҷикистон бо сафари давлатӣ ташриф фармуд. Дар чараёни сафари бобати ҳамкороҳои иҷтимоӣ

иқтисодӣ якчанд шартнома имзо шуд, ки барои ривочу равнақи ду мамлакат ва беҳбудӣ ҳаёти мардумони онҳо муфид ва самарабашх хоҳанд шуд.

Дар вилояти мо низ бештар аз 300 ҳазор тоҷикон хушбахтона зиндагонӣ мекунад. Онҳо бо дигар миллатҳои дӯстӣ мустаҳкам хешутаборӣ доранд ва яқо ба рушду ривочӣ мамлакатаи бисёрмил-

латамон ҳиссаи арзандаи худро мегузоранд.

Дар ноҳияҳои Чуст, Косонсой ва Поп, ки қисми асосии аҳолиро тоҷикон ташкил медиҳанд. Онҳо асосан бо тадбиркорӣ ва хунарамандӣ машғуланд. Дар байни онҳо нафароне ҳастанд, ки аз ҷониби Президенти Ўзбекистон бо орден ва медалҳо сарфароз гаштаанд. Аз ҷумла, раиси маркази миллии тоҷикони вилоят Сатторҷон Ғафуров бо ордени «Дӯстлик», роҳбари қорхонаи хусусии «Чуст текстил» Дилшод Исмаилов бо унвони «Ихтироғгар ва рационализатори шоиистаи Ўзбекистон», чемпиони ҷаҳон Муродҷон Аҳмадалиев бо унвони фахрии «Ўзбекистон ифтихори», мураббии мактаби спортӣ Чуст Илҳом Мирзохолов бо медали «Соғлом турмуш» ва тадбирқори ҷавон Аббосхон Полвонов бо медали «Келажак бунёдқори» тақдир

карда шуданд.

Ба наздикӣ муаллимаи собиқ, Аълочи таълими халқи Ўзбекистон — Зулфия Бозорова ба Тоҷикистон, барои вохӯри бо ҳамкӯрсон рафта омад.

Ба Тоҷикистон чанд сол пеш рафта будам, — мегӯяд ӯ. — Баъди хатми донишгоҳ 40 сол гузашт. Вохӯри пас аз солҳои дурудароз барои мо — ҳамкӯрсон воқеаи хушнудкунада шуд. Аз Ўзбекистон — аз Самарқанду Бухоро, Фарғонаю Намангон, Навоӣю Сирдарё ва аз якҷанд худуди Тоҷикистон ба шаҳри Душанбе чамъ омадем. Чӣ қадар лаҳзаҳои гувро ба хотирмон буд ин дидорбинӣ! Бигӯзор, дӯстии халқҳои тоҷику ўзбек поянда бошад!

Шоҳида ДАМИНОВА,
ҷонишини раиси
МММ тоҷикони
вилояти Намангон.

МАСЪАЛАҲОИ РЎЗМАРРАИ ҲАМКОРИИ АМАЛИРО БАРАСАӢ КАРДАНД

23 апрел Президенти Ҷумҳурии Ўзбекистон Шавкат Мирзиёев бо Президенти Ҷумҳурии Қазоқистон Қосим-Ҷомарт Тоқаев суҳбати телефонӣ баргузор кард.

Роҳбари давлати мо ба сарвари мамлакат ва халқи бародари Қазоқистон вобаста ба қурбонҳои инсонӣ дар натиҷаи обхезҳои зиёд дар ҳудуди ин мамлакат ҳамдардӣ самимӣ изҳор намуд.

Таъкид гардид, ки ин гуна фоҷиаҳои табиӣ натиҷаи тағйироти ноҳуши иқлимӣ ба шумор мераванд, ки солҳои охир дар минтақаи мо ба мушоҳида мерасанд.

Бобати идома додани ҳамкороҳои қарини амалӣ дар самти маъмур муоҳидаҳо ба даст омаданд.

Президентҳои ду мамлакат масъалаҳои рӯзмарраи минбаъд вусъат додани муносибатҳои неҳамсоягӣ, шарикӣ стратегӣ ва тифоқии ўзбекистони-ву қазоқистониро бинобар татбиқ сохтани шартномаҳо, ки дар чараёни мулоқоти қорӣ ба қарибӣ дар шаҳри Хива баргузорида ба имзо расиданд, муҳокима карданд.

Ҳамчунин, масъалаҳои рӯзноаи минтақавӣ ва ҷадвали чорабиниҳои пешистода дар сатҳи олий баррасӣ гардиданд.

ЎЗА.

АНҶУМАНИ БАЙНАЛХАЛҚӢ ДАР БУХОРО

Дар Бухоро конференсияи байналхалқӣ таҳти унвони «Чарроҳии бачагон, анестезиология ва технологияҳои инноватсионии реаниматсия» ба амал омад.

Дар он олимони аз Русия, Тоҷикистон, Қазоқистон, сардхуторони марказҳои тиббии ҳамаи шаҳри вилоятҳо, духтурони онестезиолог, реаниматолог ва чарроҳии бачагон иштирок карданд. Ин чорабинӣ бо ҳамкории Донишқадаи давлатии тиббии Бухоро ба номи Абуалӣ ибни Сино, Маркази тиббии бисёршабакаи бачагонаи вилоят, Маркази илмӣю амалии чарроҳии камин-вазивио эндоскопии бачагонӣ ҷумхурий сомон ёфт. Бояд таъкид намуд, ки атрезияи билиарӣ (БА) мариэиест, ки дар дохил ва беруни ҷиғар аз сабаби дигаргунашавии обструктиви фиброзноки (суддабанд) захрадон падид омада, он холангиопатияи инкишофбанда маҳ-

суб мешавад. Вай бармаҳал хангоми неонаталӣ бо аломати холестатикӣ зуҳур ёфта, чарроҳии таъҷилиро тақозо дорад. Бобати пайдоиши ин мариэи ақидаҳо гуногунанд. Иштироккунандагони анҷуман маърузаҳои сарчарроҳи бачагонӣ Русия, президенти Ассотсиатсияи чарроҳии бачагон, аъзо-корреспонденти АИ Русия, профессор А. Разумовский, профессор А. Павловро шунданд.

Инчунин, дар Маркази тиббии бисёршабакаи бачагонаи вилоят чарроҳии «мастер класс» сурат гирифт.

А. АВЕЗОВ,
хабарнигори
«Овози тоҷик» дар
вилояти Бухоро.

БИНОИ НАВ БА ИСТИФОДА СУПУРДА ШУД

Маросими ба истифода супурдани бинои нави маъмурии шуъбаи корҳои дохилии ноҳияи Сӯх дар фазои тантананок ва шукӯҳи хос баргузор гардид. Дар он ҳокими вилоят Хайрулло Бозоров, муовини Вазири корҳои дохилий, полковник Рамазон Ашропов, сардори Садорати корҳои дохилии вилоят генерал Азизбек Икромов, роҳбарони секторҳо, собикадорони соҳаи корҳои дохилий ва меҳмонони зиёд ширкат варзиданд.

Ҳокими вилоят кормандони шуъбаи корҳои дохилии ноҳияро бо қушодашавии бинои нави табрик гуфт.

– Мо аз Президент Шавкат Мирзиёев барои чунин ғамхорӣ ибрази миннатдорӣ мекунем. Ин бино ба тамоюлҳои Ўзбекистони Нав пурра ҷавоб медиҳад. Умедворам, ки кормандони шуъба дар ин бинои нави аз ҷаҳиҳои тоҷиқӣ дар фазои оромӣ осуда ба кори ҷиддиашон ҳамаҷанга шудани мардуми ин минтақаи дурдасти вилояттамон бо садоқат хидмат менамоянд, – изҳор намуд Хайрулло Бозоров.

Дар маросим ба як қатор кормандони ширкати ҚММ «Мирзо-

қурбон», афсарону сержантҳои шуъбаи корҳои дохилии ноҳия, ки намунавор хидмат мекунанд, ташаккурнома ва муқофотҳои қиматбаҳо тақдим карда шуд.

Хайрулло Бозоров, Рамазон Ашропов ва Азизбек Икромов лентаро бурида, қалиди рамзи онро ба полковник Қосимҷон Раҳимбердиев супурданд.

Тавре ки роҳбари ҚММ «Мирзо-қурбон» Одилов Одилов таъкид кард, барои қомат афроктаи ин бинои бошукӯҳи замонавӣ 13 миллиард сӯм харҷ гардид.

– Бино аз се ошёна иборат буда, дар ҳар ошёнаи он ғайр аз утқҳои қорӣи ходимон, тоҷори маҷлисҳо, утқҳои дамғирӣ ва тоҷори барҳавои варзишӣ мавҷуд аст.

Чанде муқаддам дар шаҳри Тошканд ҷаласаи дуҷонибаи вазирони корҳои хориҷии кишварҳои Муқолаи стратегияи «Осиёи Марказӣ – Шӯрои ҳамкорӣи кишварҳои арабии халиҷи Форс» баргузор гардид.

ТОҶИКИСТОН ҲАМЕША АЛАЙҲИ ТЕРРОРИЗМ ВА ҶИНОЯТКОРИИ МУТАШАККИЛ МУБОРИЗА МЕБАРАД

Вазири корҳои хориҷии Ўзбекистон Бахтиёр Саидов бо бархе аз ҳамтоёни худ дидору музокираҳо анҷом дод. Аз ҷумла, вай бо вазири корҳои хориҷии Тоҷикистон Сирочиддин Мухриддин гуфтугӯ кард.

– Тоҷикистон ба густариши ҳамкорӣҳои гуногунҷанба бо кишварҳои халиҷи Форс аҳамияти ҷиддӣ медиҳад ва бо шарикон ҷиҳати иҷрои Нақшаи амалиёти муштарақ фаъолона ҳамкорӣ мекунанд. Омода аст, фазои зарурии сармоягузорию барои иштироки васеътари соҳибкдорони кишварҳои узви Шӯрои ҳамкорӣи кишварҳои арабии халиҷи Форс дар Тоҷикистон таъмин кунад. Дар робита ба ин, мо аз Форуми нахустини тичорӣ миёни кишварҳои халиҷи Форс, Осиёи Марказӣ ва Озарбойҷон, ки дар охири моҳи майи соли ҷорӣ дар Рибз баргузор мешавад, истиқбол мекунем, – гуфт вазири корҳои хориҷии Тоҷикистон Сирочиддин Мухриддин.

Дар пайи суҳбати Сирочиддин Мухриддин масъалаҳои ҳифзи муҳити зист, гармшавии глобалӣ, тағйирёбии иқлим ва антропологиҳои рӯи заминро аз муҳимтарини рӯзномаи сиёсати байналмилалӣ арзёбӣ намуд.

– Таҳдиди терроризму экстремизми байналмилалӣ, гардиши ғайриқонунии маводи муҳад-

дир ва ҷиноятҳои муташаққили фаромарзӣ ҳагиз кам намешаванд. Терроризм як падидаи беасос аст ва террорист миллат, дин ва ватан надорад. Тоҷикистон аз рӯзи аввали истиқлолият бо паёмдаҳои ин падидаи номатлуб рӯбарӯ шуда, бо ин таҳдид пайвасти муқабала мебарад, – иброз дошт вазири корҳои хориҷии Тоҷикистон.

Ҷ аз вазъияти кишвари ҳамсоя – Афғонистон ҷиддан ибрази нигаронӣ кард. Ба гуфтаи ӯ бӯҳрони башарӣ дар ин кишвари ҳамсоя рӯз аз рӯз авҷ мегирад ва қариб соли сеюм аст, ки интизориҳои ҷомеаи ҷаҳонӣ бароварда намешаванд. Барои ҳамин Тоҷикистон чунин мешуморад, ки таъсири ҳукумати фарогир, таъмини ҳуқуқи озодиҳои асосии инсон, муқабала бо гардиши ғайриқонунии маводи муҳаддир ва ғуруҳҳои террористии байналмилалӣ дар дохилии ин кишвар шартӣ асоси ба эътидол овардани вазъ дар Афғонистон мебошад. Дар чунин шароит давлатҳои узви Шӯро ва кишварҳои Осиёи Марказиро зарур аст, ки якҷоя кор кунанд, зеро омилҳои амниятӣ муҳимтарини шартӣ татбиқи бомуваффақияти ҳадафҳои муштараки мост, – гуфт С. Мухриддин.

Мирасрор АХРОРОВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

Вилояти ФАРҶОНА.

ЗАМИН БА ҶАВОНОН

ни ҳосилхез ва обёриаш таъби дил қитъаҳо дода шуданд. Ҳамин тариқ, беш аз 90 нафар ҷавонони болаёқат аз ҷисоби хоҷагҳои фермери маҳаллаҳои «Тинчлик», «Ҷулқувар», «Навбахор», «Ҷарқор» соҳиби 50 сотихӣ замин шуданд. Онҳо метавонанд дар ин қитъаҳо харбузаю тарбуз ва зироати гуногун бозоргир рӯёнида, эҳтиёҷоти оилаи худро қонеъ гардонанд. Меҳнатдӯстони метавонанд дар давоми сол ду ё се бор ҳосил рӯёнида, инчунин бо ташкил наму-

дани гармхона зиёд кардани даромад ба ғайрату маҳорати шахсии онҳо вобаста аст.

Умедҷон Роғиев, Фотида Муьминова, Равайн Иброҳимов ва Исро Раҳмонов барин ҷавононе, ки соҳиби нимгектарӣ замин шудаанд, барои ин ғамхорӣ ба роҳбарон арзи сипос мекунанд.

А. АВЕЗОВ,
муҳбири
«Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

Аз дафтари ёдҳо

ДАРСИ ТАҲРИР

Соли 2013. Дар рӯзномаи бачагонаи «Булбулча-доно» кор мекардам. Таҳририяти рӯзнома дар шаҳраки Гулобод, дар наздикии идораи рӯзномаи «Гулобод тоғи»-и ноҳияи Самарқанд ҷойгир буд. Ус-тод Бахтиёр Чумъа масъули саҳифаи тоҷикии «Субҳи Гулобод»-и рӯзнома буданд ва ҳар ҳафта рӯзи чумъа дар ҷойи кор мешуданд. Ҳар ҳафта пешашон рафта, суҳбат мекардем ва супоришҳои гирифта, то ҳафтаи дигар аз пайи иҷро мешудам.

Дар яке аз чунин суҳбатҳои муаллим ба ман бастаи қоғазхоро доданд. Ба маънои «ин чӣ бошад?» ба муаллим рӯ овардам.

– Ин ҷо ҳикояҳои кӯтоҳи худро ғирдорӣ кардам. Ният дарам, дар шакли китоб ҷоп кунам. Меҳоман ҳикояхоро хонда, таҳрир кунед.

– Муаллим, меҳонам, аммо таҳрир карда наметавонам.

– Не, – қатъӣ гуфтанд муаллим, – ҳам хатоҳои имлоиро ёбед ва ҳам таҳрир кунед.

Маҷмӯаи ҳикоятро хондам. Ҳикояҳо хондани, омӯзанда ва ибратбахш буданд. Ақолиятро бафтоҳи ҳаёли не, саросар афқоқ ба назар мерасиданд ва ҳар яке дар худ паҳлӯҳои гуногунӣ ҳаётро таҷассум мекард. Ҳафтаи дигар ҳикояхоро баргардондам. Муаллим як аз назар гузаронида, ҷиддӣ нигоҳ карданд. Аз нигоҳи тези муаллим, ки ҳамеша бо меҳр нигариста, нарма мегуфтанд, ҳиҷил ва шалғамвор сӯрх шудам.

– Ба шумо ҳикояхоро хонда, таҳрир кунед гуфта будам. Шумо чӣ кор кардед? Чанд хатоҳои имлоиро ишора кардаеду халос.

– Муаллим, ман чӣ хел навиштаҳои шуморо таҳрир кунам? Охир...

– Одам дар таҳрир бояд саҳтгир бошад. Ҳафто дар таҳрири навиштаҳои худ. Шумо ин ҳикояхоро чун навиштаҳои душмани худ хонеду ҳикоятро, ки мазмуни муқтабӣ ҷолиб надоранд, бераҳмона хат занед.

Дубора маҷмӯаи ҳикояхоро бо худ бурдам ва дар доираи имкону тавон таҳрир кардам. Ин бароям аввалин дарси таҳрир буд, ки то ҳол ба кор меояд.

Дертар ин ҳикоятҳои пандомӯз тахти унвони «Гиреҳи армон» дар шакли китоби алоҳида ҷоп шудаанд.

БҶИИ УМЕДИ ХУШ

Тобистони соли 2014. Рӯзи чумъа буд. Саҳифаҳои «Булбулча-доно»-ро ба саҳифабанд супурда, ба муаллим Бахтиёр Чумъа занг задам. Гуфтанд, ки дар кор ҳастанд. Чанд тоза навишти худро гирифта, ҷониби таҳририяти рӯзномаи «Гулобод тоғи» шитогфтам.

– Имрӯз Шуморо бо як финҷон қаҳва ва шоколад меҳмон мекунам, – хушҳол гуфтанд муаллим.

– Аз чӣ сабаб? – ҳайрон пурсидам.

– Ҳикояи «Қимати модар»-ро хондам. Хеле хуб баромадааст, – финҷони қаҳваро дароз карда, чанд дона шоколадро рӯйи миз гузоштанд. – Маро ҷанг намекунад. Номии ҳикоятонро тағйир дода, «Қадр» мондам, – гуфтанд ва илова карданд:

– Онро таҳрир карда, бо сарсӯхана, ки навиштам, ба рӯзномаи «Овози тоҷик» фиристед.

Вақте ба ҷойи кор баргаштам, аввал сарсӯханаи устодро, ки «Бӯи умеди хуш» унвон дошт, хондам. Эҳсосотеро, ки дар он лаҳза, ҳини мутолӣи сарсӯхан ҳастии маро фаро гирифт, бо ягон суҳан наме-тавонам рӯйи қоғаз оварам. Маҳз ҳамаи суҳанони илҳомбахш, барангезанда, тақондихандаву рӯҳбаландкунандаи устод Бахтиёр Чумъа буданд, ки дили маро ба эҷод гарм кард. Ба қавле мурғи илҳомро ба парвоз овард. Ин суҳанони муаллим ва дертар дар рӯзномаи «Овози тоҷик» ҷоп шудани аввалин ҳикояам – «Қадр» масъулиятро ба ўҳда вогузошт, то аз пайи омӯзиш бошам, болои забони навиштаҳоям кор кунам, ҳикояҳои беҳтар менависам.

БО ШУБҲА НАЗАР КҶУН

Солҳои аввали фаъолият дар рӯзномаи «Овози Самарқанд» буд. Рӯзе муҳаррири навбатдор будам. Саҳифаеро меҳондам, ки котиба омада гуфт:

– Раҳмонов муҳаррири навбатдор ва навбатдорро ҷеғ зан гуфтанд.

– Ҳозир, – гуфтам ва пай бурдам, ки хатое гузаштааст. Чунки муҳаррир беҳуда навбатдоронро наменгӯсиданд. Вақте вориди утқи муҳаррир шудем, сар аз саҳифа бардошта:

– Имрӯз кӣ муҳаррири навбатдор? – пурсиданд.

– Ман, – гуфтам.

– Як савол: Маҳмудхоча Бехбудӣ кай ва дар кучо таваллуд шудааст?

– Чалол Иқромӣ кай, дар кучо таваллуд шудааст?

– Агар хато накунам, соли 1909 дар Бухоро.

– Хуб фаҳмо. Дар ин мақолае, ки дар

саҳифаи сеюм мевад, навишта шудааст, ки «Маҳмудхоча Бехбудӣ, бо як қатор адибони маорифпарвар ва бедорфикр аз қабилӣ Сиддиқӣ Аҷзий, Ҳочӣ Муин, Садриддин Айнӣ, Чалол Иқромӣ ва ғайра мулоқотҳои адабӣ ташкил мекард». Вақте ки Бехбудӣ вафот кард, Чалол Иқромӣ ҳамагӣ даҳсола буд. Оё мумкин аст, ки онҳо бо ҳам мулоқоти адабӣ карда бошанд?

– Не, – бо як овоз гуфтем мо.

– Агар мақола бо ҳамаи хато ҷоп шавад, хонандагон дар бораи мо чӣ меандешанд? Шумо чӣ хел ин хатро гузаронед?

– Беэътиборӣ кардаем, – гуфтем.

– Дар қорӣ рӯзнома беэътиборӣ наме-шавад. Рӯзноманигор бояд ба ҳар як навишта, ҳар як маълумот эътибор диҳад. Ба ҳар як сол, шахсият, ғайр ба назари шубҳа нигоҳ кунад. Агар дар мавриди ягон чиз дудилигӣ пайдо шавад, хатман манбаъхоро аз назар гузаронам. Яке аз василаҳое, ки бартариҳои рӯзномаро аз дигар намуни воситаҳои ахбори оммавӣ, бахусус, шабакаҳои иҷтимоӣ нишон медиҳад, ин боваринокии маълумотҳо мебошад.

Мо хатоҳои худро фаҳмидем ва ин таҷриба то ҳол ба кор меояд.

ИМЗО

Муқимҷон Орифӣ яке аз муҳбирони фаъоли ҷамоати рӯзнома мебошанд, ки мунтазам ба таҳририят мақолаву матолиб меоранд. Дар баргузориҳои ҷорабинҳои гуногун ҳамкорӣ мекунанд. Соли 2022 таваассути навишти «Қалам»-и назди таҳририят китоби «Ҳикмати зиндагӣ»-ро дар ҳамкорӣ ба ҷоп омода кардем.

Рӯзе дар даст хати расмие дар бораи нави китоб омаданд, ки ҳамчун муаллиф номи ман ҳам он ҷо буд. Гуфтанд, ки китоб пурра омода шуд ва рӯзҳои наздик ҷоп мегардад. Сипас, хоҳиш карданд, ки дар хат имзо гузорам.

Хатро гирифта, меҳостам нахонда имзо гузорам.

– Имзо мегузоред? – бо тааҷҷуб пурсиданд.

– Бале, – аз саволи муаллим ҳайрон шудам.

– Магар, нахонда имзо мегузоред? – дубора пурсиданд ва қатъӣ илова карданд:

– Ҳеҷ гоҳ чизеро нахонда имзо нагузоре. Чунки шумо ин ҷо на танҳо имзо, балки ба дониш, таҷриба ва салоҳияти худ баҳо мегузоред. Ҳар кучо имзо монданд, албатта, аввал хонеду шинос шавед. Агар он ҷо маълумоти нодуруст равад, шумо бо имзои худ онро тасдиқ мекунед ва мумкин аст, он ба зарари дигарон бошад. Барои ҳамин аввал шинос шуда, баъд имзо гузоре. Вақти ман бемалол.

Аз қорӣ худ хичил шудам ва хатро пурра хонда, имзо гузоштам.

«АЗ ЁДАМ МЕБАРОВАД»

Ҳамроҳи кормандон аз ошхона барме-гаштем.

– Оё медонед, ки маҳсулоти бозор кай қимату кай арзон мешавад? – аз мо пурсиданд Тошкул Азимзода.

Кормандон як-як андешаояшонро гуфтанд. Дар анҷом муаллим:

– Наёфтед. Нарҳи маҳсулот гашти рӯз арзон шуда, баъд аз борон ҳамеша қимат мешавад.

– Инро аз кучо медонед? – пурсид корманде.

– Вақти бачагӣям як рӯз борон борид. Модарам гуфтанд, ки гелос пухтааст. Наҷидем. Акнун қафиди исроф мешавад. Ман зуд сатилро гирифта, болои дарахт баромадам...

– Ман ҳам як маротиба дар борон гелосчинӣ карда будам, – дар байни суҳани Тошкул Азимзода лӯқма партофтанд Чамшеди Асрор.

Корманде шӯҳомез гуфт:

– Муаллим, Азимзода нақли худро ба охир нарасонда, ҷаро ҳамроҳ мешавад? Оё ҳамаи қоратон дуруст аст?

– Медонам нодуруст. Аммо ҳозир ҳамаи нагуям, то охири нақли муаллим аниқ аз хотирам мебарояд, – гуфтанд.

Ҳама қоҳ-қоҳ зада хандидем.

«ТАНЛОВ»

– Дирӯз ман дар танлов иштирок кардам, – гуфт муҳбири ҷамоати рӯзнома Асалоӣ.

– Дар чӣ иштирок кардед? – пурсиданд Тошкул Азимзода.

– Дар танлов. Дирӯз худатон муҳаррири навбатдор будед. Наход хабари маро нахондед? – бо тааҷҷуб пурсид Асалоӣ.

– Ман хабарро хондам. Аммо «танлов»-ро нафаҳмидам.

– Танлов, озмун аст, – хандид Асалоӣ.

– Шумо донишҷӯи факултети забон ва адабиёти тоҷик ҳастед. Бояд бо забони адабӣ ҳарф занед.

– Ман ҳаракат мекунам, лекин барбир калимаҳои иқтибосӣ «қўши» шуда мемо-на-дия.

Фаридуни ФАРҶОДЗОД.

Вилояти САМАРҚАНД.

ХАБАРҶО

БОЗ ЯК «РҶЗИ НАКТОМОБИЛ» ДАР ТОШКАНД

Имрӯз, 24 апрел, дар пойтахт боз як аксияи «РҶЗИ навтомобил» баргузор гардид.

Рӯйикорӣи ин гуна рӯз дар фармони роҳбари давлати мо «Дар бораи ба амал баровардани Барномаи давлатӣ «Дар соли ҷавонан ва дастгирии соҳибкории» нишон дода шудааст.

Дар доираи аксия роҳбарони ҳар гуна идораи ташкилот ва ходимони мақомоти иҷроия аз қулли шахру вилоятҳо бояд аз нақлиёти

ҷамоатӣ, велосипед ва ё нақлиёти дигар, ки ба муҳити зист ва ғирду атроф зарар намерасонанд, истифода кунанд.

Боиси хушнудист, ки сокинонамон ба лоиҳаи ҷомеавии «РҶЗИ навтомобил» бефарқ нестанд ва аз нақлиёте истифода мебаранд, ки зарари экологӣ надорад.

Як қисми ин маблағ ба идораҳои ободгардонии ноҳияҳо тақсим карда дода шуд. Аз Ҷама бештар ба ноҳияҳои Мирзо Улугбек (415 миллион сӯм) ва Чилонзор (435 миллион сӯм) маблағ ҷудо шудааст.

машон паст бароварда шудани муассисаҳои таълимӣ ба омӯзгороне, ки аз худудҳои дигар ҷалб шудаанд, барои соли оянда низ иловапулӣ дода мешавад.

М. ШОДИЕВ,
муҳбири «Овози тоҷик».

ИЛОВАПУЛӢ БА МУАЛЛИМОНЕ, КӢ АЗ ДИГАР ХУДУДУҶО ҶАЛБ ШУДААНД

Мақтабҳое, ки сифати таълим дар онҳо боло нест, рӯйихат карда шуд. Маълум гашт ба ин гуна муассисаҳои таълимӣ, ки 545-тоянд, мутахассисони хуб намерасанд.

Акнун барои омӯзгорони тоифаҳои оливу якум, ки ба мақтабҳои зикршуда аз худудҳои дигар ҷалб карда мешавад, ба андозаи 100-фоида ставкаи тарифии базавӣ маблағи барилова пардохта мешавад.

Дар вазъи аз рӯйихати мақтабҳои сифати таъли-

МАРҶИЛАИ ВИЛОЯТИИ ОЗМУНИ «ҶАМШИРА – 2024»

Дар Бухоро марҳилаи вилоятии озмуни «Ҷамшира – 2024» ба амал омад. Гуфтан ҷои аст, ки ин ҷорабинӣ мувофиқи қарори яққояи Вазорати ҳифзи тандурияти ҷумҳурий, шӯрои ҷумҳурияи раёсати иттифоқи касабҳои кормандони ҳифзи тандурияти Ўзбекистон, инчунин Ассотсиатсияи Ҷамшираҳои Ўзбекистон аз 20 март соли 2024 баргузор гардид.

Мувофиқи низоми дар қараёни озмун донишу маҳорати касбӣ, савияи сиёсӣи иҷтимоии ислохоти соҳа, мавқеи вазифаҳои Ҷамшираи тиббӣ бобати амалӣ гаштани он ва ғайра аз ҷониби ҳайати доварон ба инобат гирифта шуд.

Дар марҳилаи аввалини озмун, ки дар иттиҳодҳои тиббии шахру ноҳияҳо, шуъбаҳои марказҳои ихтисосонидашудаи ҷумҳуриявӣ ва муассисаҳои мулоҷиба ба амал омад, 378 нафар Ҷамширагон – кормандони миёнаи тиббӣ иштирок карданд.

Ниҳоят дар марҳилаи вилоятӣ ғолибон муайян гардиданд. Ҷамшираи диспансери бемориҳои рӯҳию асаб Шаҳло

Ғайбуллоева 184 ҳол ҷамъ оварда, ғолиб мутлақӣ озмуни марҳилаи вилоятӣ гардид. Вай 12 май – Рӯзи байналмилалӣ Ҷамшира дар марҳилаи ниҳонии озмуни «Ҷамшира – 2024» иштирок мекунанд.

Ҳамин тариқа, ҷойи дуҷом ба Ҷамшираи поликлиникаи оилавии рақами 6-уми шаҳри Бухоро Гулмира Абдуллоева ва ҷойи сеюм ба Ҷамшираи шуъбаи қабули таъҷилии иттиҳоди тиббии ноҳияи Чондор Диёра Одинаева насиб кард.

Амрулло АВЕЗОВ,
муҳбири «Овози тоҷик»
дар вилояти Бухоро.

БУЗУРГДОШТИ САЪДӢ ДАР МАҲФИЛИ «ХИРАДМАНД»

1-уми урдибихишти соли 1389, ки мUTOбиқ бо 21-уми апрели соли 2010 мебошад, дар Иҷло-си шоирони Ҷаҳон дар Шероз аз сӯйи ниҳодҳои фарҳангии дохили ва хориҷӣ ба ӯнвони Рӯзи Саъдӣ номгузорӣ шудааст.

Ва имсол ин санаи муборак мUTOбиқ бо 20-уми апрел мебошад, ки ба ин муносибат Маҳфили андешаварзӣ ва зеҳнии «Хирадманд» бори савум доир ба мавзӯи «Мазмун ва мундариҷаи китоби «Ғулистон» ва шарҳи ҳоли мухтасари Шайх Саъдии Шерозӣ» дар деҳаи хушманзару боасои Мочарми кӯҳистони Нурато баргузор гардид.

Дар ин нишастӣ дӯстона дастаҳои мунтахаби донишомӯзон аз нӯҳ мактаби кӯҳлоя – аз деҳаҳои Порашт, Ҳим, Мочарм, Синтаб, Соб, Эҷ ва Соёхурд барои гузарондани бозии интеллектуалӣ ва хо-ниши шеърӣ кироати матн аз мухтавои китоби «Ғулистон» ва ашъори Саъдии Шерозӣ гирдиҳам омаданд. Дар маҳфили мазкур муаллимону сарварони мактабҳо, вакилони Маркази миллии фарҳан-гии вилояти Дизаш, устодони шеърӣ суҳан, аз ҷумла, шоир Абдулло Субҳон, нависанда Юнуси Имомназар, рӯзнома-

нигорон Тўхтамиши Боқӣ, Анорбӣ Шодипур, Раҳим-шоҳ Шарифзода, Фаридуни Фарҳодзод ширкат варзи-данд. Дар воқеъ, пири хирад, шоиру ҳақими дурандеш Саъдии бузургвор бо офари-дани ин китоби пандуаҳ-локии худ чӣ қадар дақиқу хушбинона пешгӯӣ карда-аст, ки ҳар гуна гул ё даста-гул хушқу нобуд шуда мера-вад, аммо ғулистони ӯ дои-ман бо бӯйи хуши худ, яъне бо мазмуни ҳикматомезу тар-биявии худ зинда асту боқӣ мемонад. Бояд ҳар яки мо би-

донему дарк кунем, ки Саъдӣ инсонии одӣ нест, балки ӯ муаллими муаллимон, бекта-рин шоири ғазалсаро, фай-ласуфе дар ҳаёти инсонӣ аст, ки дар омӯзишу парвариши аҳли башар саҳми босазо дорад ва мероси ӯро на фа-қат мардуми эронитабор, бал-ки тамоми ҷаҳон меҳонанду ба он арҷ мегузоранд. Ҷунон-чи, ин байтхои машҳури ҷаҳон шудааст, ки ахлоқу асли одамитро ифода меку-над:

Бани одам аъзои
яқдигаранд,
Ки дар офариниш зи
як гавҳаранд.
Чу узве ба дард оварад
рӯзгор,
Дигар узвхоро намонад
қарор.
Ту, к-аз меҳнати дигарон
бегами,
Нашояд, ки номат ниҳанд
одами!

Дар идомаи маҳфил, се давраи бозии интеллектуалӣ доир гардид. Дастаҳои хирад-ҷӯйи ҳар як мактаб бо тар-тиб аз куттии савол барғаҳои пурсишро гирифта дар ҳар се марҳила пас аз 4-5 дақиқаи омодагӣ ба саволҳо посух доданд. Ҷойи зикр аст, ки ҳар як савол аз мухтавои китоби маъруфи «Ғулистон» тартиб дода шуда буд.

Дар ин сабақ дастаи рақами 46 аз мактаби деҳаи Ҳим ба ҷойи сеюм, дастаи рақами 13 аз мактаби деҳаи Порашт ба ҷойи дуюм ва дастаи рақами 43 аз деҳаи Эҷ ба ҷойи якум сазовор дои-ста шуда-нд.

Нишастӣ фарҳангӣ мусобикаи зеҳнӣ бо ду номиаи дигар идома пай-до кард. Нахуст, нӯҳ на-фар донишомӯз аз нӯҳ мактаб дар саҳни идонаи мактаб саф орошта бо тар-тиб аз ҳикоятҳои «Ғулис-

тон» ба тарзи ифо-данок кироат кар-данд. Дар ин саба-қат донишомӯзи мактаби рақами 38 (аз деҳаи Синтаб) Тўхтагули Амондуст дебоҷаи «Ғулис-тон»-ро бо маҳора-ти хос ва салису дилнишин бозгӯӣ намуда, дар байни ҳамтоёни худ даст-боло гардид.

Номинаи дуюм – хо-ниши ифоданоки шеър хеле ҳаҷҷонангез ва пур-талаш гузашт. До-варон аз байни нӯҳ нафар донишомӯз се нафарро ба ҷойи якум пеш-барӣ карданд. Дар натиҷа, лозим омад, ки аз байни до-нишомӯзон Фарзонаи Халил, Дилрабои Саломатulloҳ ва Субҳидони Анорбӣ бектарин шеърхон баргузида шаванд. Ин масъулият ба дӯши шоир Абдулло Субҳон вогузошта шуд. Пас аз шеърхонии тақ-рорӣ шоир аз ҳар се бо из-хори ризоят суҳан гуфт ва аз-баски Фарзона ба лафзи уму-мифорӣ ва хеле дилнишини ҷаззоб шеърхонӣ кард, ӯро аз ҳама бартар донист. Раёсати маҳфил, ба таври истисно, ҳам Фарзона ва низ Дилра-боро ба хотири кироати ду-русту ҷолибашон ба ҷойи ав-вал муфтахар ҳисобид ва ба ҳар ду Тақдирномаю ҷои-заҳои омодашударо супорид.

Дар доираи маҳфили анде-шаварзӣ ва зеҳнии «Хирад-манд» донишомӯзони макта-би миёнаи Мочарм рақсу бо-зиҳои ҷаззобӣ худро намоиш доданд, овозхони шинохта Икромӣ Худойназар аз охан-гҳои дилрабои худ сароид, рӯзноманигор Раҳимшоҳ Ша-рифзода суҳанронӣ карда, тухфаҳои фиристодаи устоди калом, зодаи кӯҳистони Ну-рато Қироншоҳ Шарифзода-

ро ба дасти ширкаткунанда-гони маҳфил расонид. Сар-вари маҳфили «Хирадманд» Юнуси Имомназар бо суҳан-ронии худ ба ҷамъомадӣ фа-рҳангӣ ва интеллектуалӣ хуши хотима бахшид. Ӯ, аз ҷумла, Рӯзи ҷаҳонии Саъди-ро дубора ёдовар шуда из-хор намуд: «Камина аз фур-сат истифода бурда, аз тамо-ми маъмуриятҳои мактабҳои кӯҳлоя, ба хусус, аз муди-рони мактабҳо, масъулони маъ-рифат ва маънавият, омӯзго-рони забон ва адабиёт, ки аз рӯзҳои нахустин инҷониб ин лоиҳаи моро дастгирӣ меку-нанд ва барои баргузориҳои маҳфили китобхонии «Хирад-манд» ҷамаҷониба ёри ме-расонанд, изҳори سپос меку-нам. Тавре ки меғӯянд, як даст бесадост, як нафару ду нафар ҳеҷ гоҳ аз уҳдаи бар-гузориҳои ин гуна барномаҳо намебарояд... Азбаски мо бо ҳам дӯсту бародар, ҳамфи-ру ҳамбол ҳаётем, тавонис-тем маҳфилҳои худро доир кунем ва бешак, мақсади ҳамаи мо яқин: бештар бо-савод кардани фарзандон, боло бурдани савияи дониш ва завқу шавқи донишомӯзон

ба китобхонӣ ва ба ин во-сита, салису пок ниғаҳ доштани забони модарӣ, мустаҳкам намудани дӯстии байни ҷамоҳои мактабӣ ва хонандагон. Гирди ҳам омадани ҷилу панҷ – панҷоз нафар донишомӯз ва доир ба мавзӯи омӯхтаи худ қув-ваозмонӣ кардани онҳо ва низ ҳифзи қардани шеърӣ пораҳои матнӣ ва бо маҳора-рат бозгӯӣ кардани онҳо аз ниҳоятӣ алоқаю муҳаб-бати бепойи онҳо ба за-бони ноби модариамон гувоҳӣ медиҳад.

Дар поёи мудири мактаби Мочарм инсонии худшинусо олиҳуммат Асалбойи Акабой ва ҳамкорои ӯ тамоми шир-каткунандагони маҳфилро ба сайру тамошои доманакӯҳҳои деҳаи зебоманзари Мочарм, ба хусус, зиёрати Арчаи яку-нимҳазорсолаи он даъват кард.

**Холбикаи НУРНАЗАР,
омӯзгори забону
адабиёти тоҷик
мактаби №43-и
ноҳияи Нурато.
Суратгир: Раҳимшоҳ
ШАРИФЗОДА.**

Чусти куҳану ҷавон — сарзамини равшанфикрон, зиёиён ва ҳунарпешагон, аз он ҷумла, зодгоҳи адибон Муҳаммадшариф Сўфизода, Набиҳон Чустӣ ва Сотим Улўззода, Ҳунарпешаи халқии Ўзбекистону Тоҷикистон Матлуба Дадабоева, Ҳунарпешаи мардумии Ўзбекистон Мирзо Азизов, артистони шоистаи ҷумҳурий Ҳалимҷон Қўраев, Хошим Арслонов ва боз чандин нафар машҳурон ҳаст. Дар ин макон гоҳ-гоҳ вобаста ба онҳо ҷорабинии гуногунмавзӯӣ ва рангоранг баргузор мегарданд.

ҶОРАБИНИИ ҶАШНӢ-МУСИҚӢ

ба истиқболи 100-солагии Артисти халқии Ўзбекистон Эргаш Йўлдошев

Ба қарибӣ дар ҷасри ма-данияти шаҳри Чуст бо сар-вариҳои ҷонишини роҳбарӣ шӯъбаи маданияти ноҳия Гулсараҳон Насимхонова ва ташаббуси фарзандони санъаткори номдор Артисти халқии Ўзбекистон Эргаш Йўлдошев – Дилором ва Қозимҷон ба муносибати 100-солагии ӯ боз як тадби-ри ҷашнӣ-мусиқӣ ва адаби-хотиравӣ барпо шуд. Мо аз даври ҷавонӣ тавассути ҷаҳоннамою радио сурудоҳи ин ҳофизии хушовозро гӯш кардаем. Эргаш Йўлдошев дар деҳаи Аҳчаи ноҳия та-валлуд шудааст.

Тадбири ҷашнӣ, ки бо намоиши лаваҳҳои таърихӣ солҳои пешини Ўзбекистон аз ҳаёти ҳунарманд сар шуд, раиси Бунёди «Нуронӣ»-и ноҳияи Чуст Қўраҳон Аҳме-дов бо сарсуҳан боз намуд. Роҳбари шӯъбаи вилоятии маънавият ва маърифати ҷумҳурий Мусоҳон Олпоқов дар бораи фаъолияти ҳунар-пешаи мардумӣ ва мавқеи ӯ дар санъати миллий суҳан

ронд. Меҳмонони тошкандӣ, раққосаи собиқаҳои дастаи рақсии «Баҳор» Нурхон Зу-линова ва раққоса Нарғиза Олимова дар бораи ҳамко-рию дӯстиашон бо санъаткор нақл карданд. Роҳбари шӯъ-баи вилоятии Иттиҳодияи нависандагони Ўзбекистон Зибўлдин Мансур, шоира Дилбарбону ва ҷияни ҳунар-манди мардумӣ, муаллими мактаби мусиқии ноҳияи Поп Мирфайёз Йўлдошев дар бораи шахсияти сароян-да мулоҳиза ронданд.

Шермама Шерматов, Шораҳим Қаландаров, Шер-мат Бўриев, Мансурхон Му-заффаров, Шоиста Қўқоро-ва, Ботирҷон Йўлдошев, роҳбари дастаи халқии «Чуст тароналари» Дилмурод Те-миров ва дигарон сурудоҳ-ро аз репертуари Эргаш Йўлдошев иҷро намуданд.

Ҳунарпеша соли 1991 ва-фот кардааст.

Ш. МИРЗОЕВ.
Вилояти НАМАҲҶОН.

Дар ҷевони китоб

«МУЛКИ АҶДОӢ»

Ўзбекистон мулки
аҷдодии ман,
Манбаи хушбахтию
шодии ман.
Эй диёри номдор андар
ҷаҳон,
Дўст медорам туро
аз мағзи ҷон.
Ҳам падар, ҳам модари
зорам туй,
Қуввати дил, ёвару ёрам
туй...

Вақте китоби тозанаш-ри шоираи ширинкалом Ғулиой Қўрабоева (Ди-лошӯб) «Садои ошно»-ро varaқ мезанем, ин мис-раъҳоро хонда, садоқат ба ватан, пос доштани арзи-шҳои миллий, меҳри зодгоҳ бори дигар дар диламон ҷўш мезанад ва шукронаи диёри тинҷу осуда ва зе-бою фаровон мекунем.

Хонанда Ғулиой Қўрабо-еваро тавассути маҷмӯаи шеърхоиш «Рози дил», «Харгўшаки гурезпо», ха-бару мақолаҳои дар са-ҳифаи рӯзномаҳои «Овози тоҷик» ва «Ховар» хуб ме-шиносад. Соли 2019 «Анор» ном асари Абдулло Қаҳро-ро иборат аз як қисса ва ҳикояҳо аз ўзбекӣ ба то-ҷикӣ тарҷума ва нашр кар-дааст.

Аз шеърҳои Дилошӯб бӯйи Ватан, зодгоҳ, манзи-ли бобой, меҳри падар, дастони пурнавоишӣ мо-дар, баҷагии бегубору ме-ояд. Дарди халқ, дарди ҳамдеҳагону бародару хо-ҳаронашро дарди худ ме-донад. Дар шеъри «Чудо макун» менависад:

Маро макун ҷудо зи ман,
Сарам ҷудо макун
зи тан.

Ки нисфи ман дар
он диёр,
Ва дигаре дар ин Ватан.
Замин яке, замон яке,
Раҳи бародарон яке,
Чу гўшт, ҳамчу ноҳунем,
Ватан яке, забон яке...

Дар шеъри «Шукрона» шукронаи осмони софу бе-губор, шукронаи шабҳои ором гуфта, ба Истиқлоли-ят, ба Ўзбекистон – мар-кази сулҳу сафо чашми бад на-расад меғӯяд:

Шукри беҳад осмони
софро,
Зиндагии тозаи атрофро.
Шукр бар ҳар як шаби
оромӣ мо,
Рўзҳову файзбахшо
шомӣ мо.
Зиндагии пурсамар
дорем мо,
Роҳи беҳавфу хатар
дорем мо.
Ин ҳама аз файзи
Истиқлоли мо,
Шодии мо, баҳти мо,
икболи мо...

Роҳи зиндагӣ ноҳамвор аст, пастиву баландиҳо до-рад. Дар ин роҳи зиндагӣ инсон бояд сабруна қадам занад. Роҳи зиндагии апаи Ғулиой низ аз ин нокомиҳо оӣ нест. Ба дарди ҷудой аз фарзандон ва дўстон гўё қалам таскинаш бахшида-анд, гирягояш шеър шуда-анд:

Маро дар кўраи оташ
чаро партофти, рафти?
Зи пазмони ба сўйи
додарат биштофти,

рафти.
Ту бо ёру рафиқон
ҳамдаму пайванди ҷон
будӣ,
Зи кулли ошноён пас чаро
рў тофти, рафти?

.... Накарда раҳм бар фарзандҳову модари пират,
Даруни хоки сарде
роҳатеро ёфти, рафти...
Синни Ғулиой Қўрабоева аз ҳафтод гузашта бошад ҳам, бо ҷўшу хурӯш посдо-ри забону миллат, фарҳанг, урфу одат, оила, фарзандо-ну набараҳо мебошад ва ийро ба дигарон низ талқ-ин менамояд.

С. БЕКНАЗАРОВА,
хабарнигори
«Овози тоҷик».

Ғолибони олимпиада

ПИРЎЗӢ МУБОРАК, МЕҲРАНГЕЗ!

Касби омӯзгорӣ касби пуршарафест, ҳар як инсонро устодон раҳнамоёнд, маҳз муаллимон равшангарӣ қалби шоғирдон мебошанд. Яке аз чунин омӯзгори фидоии соҳаи таълим Ситораи Азиз мебошад. Ин шахс чандин сол аст, ки дар соҳаи маориф бо шараф меҳнат мекунад ва ба муваффа-қиятҳои бисёр ноил шудааст. Соли 2019 сазовори нишони сарисинагии «Фидоии таъ-лими халқ» гардидааст. Чандин даси на-мунавии муаллима оммавӣ гардидааст.

Ситораи Азиз зодаи Самарқанди бостонӣ, 20 апрели соли 1971 дар оилаи зиёӣ та-валлуд шудааст. Солҳои 1978-1988 дар мактаби рақами 14-уми ноҳияи Самарқанд таъ-лим гирифта, дабиристонро бо медали тило хатм намудааст. Солҳои 1988-1993 дар факултаи филологияи Ўзбек ва тоҷики До-нишгоҳи давлатии Самарқанд таҳсил ги-рифт. Бо ҳуққи тақдир бо Ҷамшед Нарзул-лоевӣ сурухандарёӣ, ки мавсуф низ дастпар-вари Донишгоҳи давлатии Самарқанд буд, оила бунёд намуда, ҳоло соҳиби 4 нафар фарзанд ва 5 нафар наберагонӣ дӯстрӯ мебошанд.

Ситораи Азиз аз соли 1994 инҷониб дар мактаби рақами 7-уми ноҳияи Сарисие ба шоғирдон сабақ меомӯзад ва то имрӯз як-чанд шоғирдонро ба камол расонидааст.

Яке аз шоғирдони пешқадаму фаъол ва соҳибистеъдод, хонан-даи синфи 11 «а» Меҳрангез Тош-мирзоева мебошад, ки ҳанӯз дар санаи 1 декабри соли 2023 дар озмуни вилоятӣ сазовори ҷойи сеюм гардида, ҳуқуқи иштирок кардан дар озмуни фаннии микё-си ҷумҳуриро ба даст овард.

26 марти соли ҷорӣ бошад, озмуни ҷумҳуриявӣ аз фанни за-бон ва адабиёти тоҷик дар шаҳри Тирмиз баргузор гардида ва дар он Меҳрангез бо 78,9 ҳол сазовори ҷойи сеюм гардида, дар навишта-ни ишро соҳиби 34 ҳол шуда, дар ҳалли тестҳо сазовори 44,9 ҳол гардидааст.

Меҳрангез Тошмирзоева 18 июли соли 2006 дар маҳаллаи Боғи ободи деҳаи Тиргарони ноҳияи Сарисиеё таваллуд шуда-аст. Оилаи онҳо яке аз оилаҳои фарҳанг-дӯ-сту намунавӣ ба ҳисоб меравад. Чунин му-ҳити оилавӣ ӯро соҳиби илму фарҳанг гар-донидаст.

– Меҳрангез ташнаи дониш аст, – меғӯ-яд устодаш Ситораи Азиз. – Солҳои 2013

бо айби ду-се нафар зиммдорони давр дар муҳит мактабҳои тоҷикиро бастанд. Мута-ассифона, Меҳрангез то синфи 6 дар син-фи ўзбекӣ таълим бардоштааст. Агар таъ-лиму тарбияи Меҳрангез аз аввал ба забо-ни тоҷикӣ сурат мегирифт, бешубҳа ӯ ғоли-би мутлақ мешуд. Умед дорам, ки дар оян-

да ба дастовардҳои аз ин ҳам бузургтар ноил хоҳад гашт.

Ҳини суҳбат роҳбари синфи 11 «а» Со-бир Ҷобиров низ чунин иброз дошт:

– Меҳрангез яке аз хонандагони аъло-хон, фаъол буда, бо хушалоқии худ дар байни ҳамсинфон намунаи ибрат аст. Ман нисбати Меҳрангез гуфтаниам, ки доимо тандурусту солим бошад, ба қуллаҳои ба-ланди илму маърифат бирасад. Ташаққури зиёд меғўям ба падару модараш, ки чунин фарзандро тарбия карданд. Барои ба чу-нин муваффақиятҳо ноил шудани Меҳран-гез хидматҳои устодаш Ситораи Азизро ало-ҳида таъкид карданиам. Ҳам дар ҷараёни дарс ва ҳам берун аз дарс ба шоғирди худ – Меҳрангез меҳри устодона дода, боиси комёбиҳои ӯ гардидаанд.

Оре, мо низ бо шумо мефаҳрем, устоду шогирд! Дар хотима бошад чунин гуфтани-ем:

Аё устод, мирам пеши поят,
Намеарзад ҷаҳон андар баҳоят.
Ҳамон килке, ки бар дастам ту додӣ,
Тамоми умр меғӯяд саноят.

Олим ПАНЧИЗОДА,
хабарнигори «Овози тоҷик»
дар вилояти Сурухандарё.

Акси садо

БА ФАРЗАНД НОМИ МУНОСИБ МОНЕМ

Дар хошияи мақолаи «Тақлиди кўр-қўрона»-и Ӯ. Қўрабоева аз шумораи 6 апрели соли равони «Овози тоҷик», №28 меҳоман му-лоҳизаҳои худро бо хонандагонӣ рӯзнома бо ҳам бинам.

Дар мо зиёда аз 70 фоиз но-мҳои арабӣ ё арабиасосанд. Аммо мебинем, ки бо мурури замон ба калима (ном)-ҳои арабӣ дар на-вишт, гуфтугў ва талаффуз ба са-ктагӣ, иловакунӣ ё ҳизфу ивазку-нии ҳарфҳо роҳ дода мешавад.

Дар асрҳои пеш на ҳамаи мар-дум саводнок буданд ба маънои калимаҳо эътибори ҷиддӣ ме-донад. Дар замони шўравӣ бошад, иллати мо лаҳни русӣ мувофиқ-кунони талаффуз авҷ гирифт ва ин ба аслу маънои ҳақиқии номҳо зарари назаррас расонид.

Дар давраи соҳибихтиёрӣ, ҳар-чанд давлатамон давлати дуня-вист, барои дину урфу одат ва ма-росимҳои динӣ, худшиносии ҳар як фард шароитҳои хуб фароҳам оварда шудаанд. Адабиёти динӣ ҷоп мешаванд, нашрияҳои даврӣ ба мардум маърифати исломиро паҳн мекунанд.

Дар давлатҳои исломӣ номи

Муҳаммад (с.а.в) мақоми баланд дорад. Мо низ аз ин дар қанор не-стем. Китобхоро varaқ занед, зиё-да аз 200 ҳел номи Муҳаммадро мебинед. Номҳоро мебинед дар хондани баъзеи онҳо гаранг шуда, сари калобаатонро гум мекунед. Инак, якчанд мисол: Муҳаммадқул, Муҳаммадсаид, Муҳаммадхўҷа, Муҳаммадтура, Муҳаммадшо, Шох-муҳаммад, Муҳаммадсоқӣ, Муҳам-мадсоғар, Муҳаммадшодӣ, Эшму-ҳаммад, Муҳаммадшер, Шерму-ҳаммад, Муҳаммадполлов, Муҳам-мадхўроз (астағфирулло!) ва ҳока-зо.

Бо ҳар гуна шакл сохтани но-мҳо дар байни мардум имрӯз ҳам васеъ истифода мешавад. Мо та-қозои нест ё ислоҳ қардани онҳо-ро надорем. Хоҳиши мо он аст, ки бояд ҳодимони дин, олимон бо ҳаққони Қумитаи номгузорӣ (то-понимикӣ) рўйхати номҳои писа-рона ва духтаронаро, ки дар бай-ни мардум маъмулӣ шаванд, тар-тиб диҳанд, то одамон аз номҳои ду ва зиёда калимадор, аз ҷумлаи саид, хўҷа, хоҷа, бой, хон, шох, бону, бегим, биби, абду, абд, абў, қул, оллоҳ, алӣ, чон, вали, амир, мир, гул, ашон, султон, бек(ӣ), ой,

моҳ, эш, эр, тўра, охунд ва гайра оқилона истифода баранд.

Дар арабӣ номҳои хос ҳам бо ҳарфи хурд навишта мешаванд. Агар мо номҳои ду ва зиёда кали-мадорӣ арабиро ба тифламон гу-зорем, бояд онҳоро алоҳида ва бо ҳарфи калон нависем. Қоидаи имло инро тақозо мекунад. Мисо-лан: дар арабӣ Муҳаммадсоқ бо-шад, мо бояд Муҳаммад Исҳоқ на-висем. Вале оё арабҳо ба фарзан-дон чунин ном мегузоранд?

Номи Муҳаммадро саҳлангоро-на қўтоҳ карда, ҳамроҳи дигар ҳис-саҳои нутқ калимаҳо (номҳо)-и нав мезананд. Маматҷон, Маматқул, Маматҷили, Мадамин, Мадали, Мат-мусо, Эрмат ва гайра. Дар ин ҳолат баъзан маънои калимаҳо ко-ста шуда, аз асл дур мегарданд. Би-гирем, номи Маматро ба иборати «Ё ҳаёт, ё мамот!» мукоса кунеду ҳу-лоса бароред.

Дар бораи номҳои Муҳаммади-со, Муҳаммадсоқ, Муҳаммадаб ва дигар номҳои пайғамбароне, ки дар Қўрўн зикр ёфта, бо ҳамроҳ қардани ду ном номи нав сохтаанд, ҳарфе гуфта наметавонам, чунки ба тафсири онҳо ақли камини камта-

рин намерасад. Дуруст, мо ҳамаи пайғамбаронро эътироф мекунем ва ба онҳо имон меоварем, аммо номҳои пайғамбарони ду динро якҷо карда, номи нав сохтанро ақл ҳазм карда наметавонад. Аҷибаш он, ки дар байни чунин номҳои ис-ҳомӣ Муҳаммадсимоил, Муҳамма-диброҳимро дарёфт намекунад.

Мардуми мусулмон аз азал номи Муҳаммадро (с.а.в) азиз ме-доранд. Дар натиҷаи хато навиштан ва нодуруст талаффуз қардан бисёр номҳои маънии дигар мегиранд. Ҷунончи, Сония маънои лаҳза, се-бо кундро дорад. Сонеъа – дуюм, духтари дуюм гуфтан аст. Мо ба тарзи нодуруст Сония меғўем. Маънии Робия теппа, замини ба-ланд бошад, Робеъа маънии – чор, яъне духтари чаҳорумро дорад. Мо баргалат Робия менамем. Му-ҳаррам – моҳи ҳаромкардашуда, манъкардашуда, яъне дар ин моҳ ҷанг, сайд мамнў аст. Мо духта-рамонро Мухаррам ном медиҳем. Роҳила саворӣ: асп, марқаб (хоҳ мода бошад, хоҳ нар) гуфтан аст. Мо ба духтарон Роҳила ном мегу-зорем...

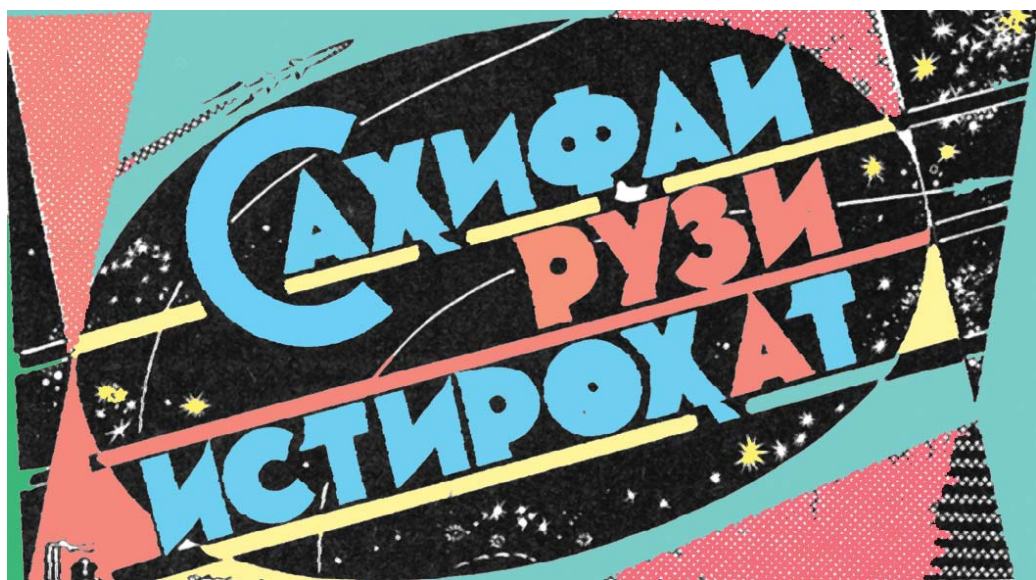
Номҳои зиёде мавҷуданд, ки ба дин ва забони арабӣ даҳл надо-ранд. Ин номҳоро мардуми мо ва-сеъ кор мефармоёнд. Бо мақсади аз чашми бад, ҳасуд, офатҳои за-минҷув самовӣ ҳимоя қардани фар-зандони худ номҳои «хоксорона» ё «спурдашат» мегузоранд. Табар, Ӯроқ, Тош, Бўри, Гург, Хирс, Шер, Шохин, Хас, Барг, Борон, Зардак ва гайра. Ё бо илтиҳо ба Худо, ки ба онҳо фарзандҳо беиқс ато фармояд, номҳои: Истад, Турсун, Ортик, Зиёд, Ӯғилӣ мегузоранд. Боре фикр намекунем, ки чун фар-занди мо ба воя расад, соҳиби кас-бу кор, мартаба гардад, аз ин номи худ шарм хоҳад дошт.

Мутаассифона, ин гуна мисолҳо зиёдаанд.

Умедворем, хонандаи азиз ни-яти неки моро дуруст дарк наму-да, оид ба номгузорӣ, хусусан дар замони муосир, фикру андешаҳои хешро ба ҳам мебинанд.

Навиштаҳои болоӣ танҳо фи-қру андешаҳои моянд, на талабу тақозоямон.

Усмоналия ТАҶОЕВ,
деҳаи Чошӣи ноҳияи Узунӣ
вилояти Сурухандарё.

Бузургонро бузургон зинда медоранд

ШАБЕ БО ХАЙЁМ

Сиву анде сол қабл буд. Дар бемористоне дар Маскав бистарӣ будам. Сулаймон Лоикӣ шоири хуби Афғонистон, ки он замон вазири ақвом ва қабиол буд, дар утоқи паҳлуӣ ман бистарӣ буд. Аксаран дар тайи рӯз ҳамдигарро меидидем. Ошиқӣ Афғонистон ба пашту шеър мегуфт ва дилбастаи Бедилу Ҳофиз. Асрҳангом буд, ки ба ман гуфт: рафиқ, соате дигар Расул Ҳамзатов – шоири бузурги Доғистон ба дидорам хоҳад омад. Бие, ки мутарҷим низ хоҳад дошт. Бисёр ширинсухан аст. Аз хушҳолӣ сар аз по намешинохтам. Қабл аз хориҷ шуданам аз Эрон китоби шеърғунаи ӯ «Доғистони ман»-ро бо тарҷумай хуби Ҳабибуллоҳ Фуруғиён хонда будам. Ҳанӯз шӯрӣ китобро бар ёд дорам. «Сахт чӯбе, сахт сие, сахт пӯст, Аз кучо меояд ин овои дӯст!» навишта бар дастаи торе.

Китоб саросар ишқ буд ва муборизаи як халқ барои озодӣ! Шӯр буд, зиндагӣ буд, ҳамроҳи мусиқӣ ва шаробе, ки сармаст мекард, ба кӯҳҳои сахаромеъи Қафқоз мебуд, ҷархе мезад дар муқобили зеборӯйе меистод, шеъре мехонд. Аз оби чашмаҳо мепӯшид ва ба нахустин хонае, ки мерасид, бар дар мекубид ва ҷунони соҳиби хона ворид мешуд. Бар сари суфрае менишаст: «Агар ба сари замини ман ворид шудед, пушти панҷараи ҳар хона ҷароғи равшане дидед, бидонед, ки дар хонаанд ва ҷароғ барои рӯшан кардани роҳи ғарибе ниҳодаанд, бар даре бикӯбед! Дар хоҳанд кушуд, дар оғушат хоҳанд гирифт. Меҳмон бар дар истодааст, чӣ башорате зоботан аз ин. Бар ҳар чашмае расиди, зону бизан, қафе аз оби он биниш, мардоне қабл аз ту бар он зону задаанд, баргашта аз ҷанг хаставу ташна. Ҳоло соате баъд ўро хоҳам дид.

Соате баъд дар канори ҳам нишаста будем. Бо ҷаббае мамлӯ аз меваҳои Доғистон. Бо андуҳи сурх ва дурушт, ки бо худ оварда буд. Дидани як эронӣ бароям бисёр лаззатбахш буд.

«Ту аз сарзамини Ҳофизу Хайём меояӣ? Ман бандаи он дамам, ки сояи ғӯяд, Як ҷони дигар бигиру ман натовонам».

Эрон сарзамини ман низ хаст. Рӯҳи ман он ҷо дар боғҳои Нишопур ҳамроҳи Хайём, дар боғҳои Шероз канори оби Рукнобод дар гулгашти Мусалло ҳамроҳи Ҳофиз меҷарҳад. Бо зеборӯи сияҳшам менишинад ва аз бодаҳои куҳани Шероз маст мешавад.

Сухан мегуфт, шеър мехонд. Сурате нисбатан ҷоку дилчасп дошт, бо ду чашми шӯху дурахшон, ки шӯри дарунашро мунъакис мекарданд.

Ман ҳар замон, ки даст дар гардани ёреву қадаҳи бода дар боғҳои Доғистон мекардам, Хайём бо ман аст. Дар гӯшам замзама мекунад! «Расул зиндагӣ гузаро аст! «Ин як дами умро ро ғанимат шумар, ки агар аз ин дайри фано даргузарӣ, бо ҳафтҳазорсолагон сарбасарӣ».

Аз сафараш ба Эрони замони шоҳ меғӯяд.

Солҳо қабл буд, ки барои бузургдошти Хайём ба Эрон даъват шудам. Ба унвони раиси Иттиҳодияи нависандагонӣ Иттиҳоди Ҷамоҳири Шӯравӣ. Шӯро шавқам барои рафтн ба Эрон – сарзамини афсонавӣ бепойн буд. Дар хилвати худ борхӯро борҳо дар Эрон гардида будам. Ҳисҳои ғарибе манро бо ин сарзамин пайванд меод ва Хайём асоси он буд. Зиёрати мазоре, ки марде ба бузургӣ коинот дар он хуфта буд. Мазоре, ки ҳар баҳор гулафшон мешавад ва шукуфаҳо онро дар худ мегиранд.

Ба Маҳачқалъа рафтам. Суроғи қуҳантари ин бода ва ду соғари қадимӣ, ки мешуд ёфт гирифтм. Тамомии Доғистон хонаи ман аст! Расул фарзанди шоирашон – фарзанди ҳар доғистонист. Ҳама ба ҷунбӯҷиш афтоданд. Расул дунболи як бодаву ду соғари қадимӣ аст.

Оромгоҳи Умари Хайём дар Нишопур.

Бароям шаробе бисёр қуҳан ҳамроҳи ду соғари чандсадсола оварданд. Дар қифам ниҳодам ва чанд рӯз қабл аз барпоии маросим дар Техрон будам. Истикболи гарму самимӣ. Аз меҳмондоронам хоҳиш кардам дар ин фурсати чандрӯза қабл аз маросим манро ба оромгоҳи Хайём бибурданд. Ҳамон рӯз аҷоиб шуд. Ман ба Нишопур рафтам. Сафаре дар рӯй! Гӯйи ба аъмоқи таърих бармегаштам. Асрҳангом ба Нишопур расидем. Ҳама чиз дар ҳуллае аз зебоӣ печида буд. Суруде қуҳану ошно ба гӯшам мерасид. Борбаде мезад, зӯҳрае дар рақс буди ман шоири сармаст ғуҷавар. Қафе афюнхӯрда аз уқёнуси шеъру адаби форсӣ.

Гуфтам меҳоҳам маро ёрӣ кунед! Изнам диҳед, ки тамомии шаб бар болои хоки Хайём бишинам ва бо ӯ бода бихурам. Ин танҳо хости ман аз шумост! Зеботарин шаби зиндагӣ! Шабҳангом буд, ки аз даштҳои бостонӣ гузаштем ва ба оромгоҳи Хайём даромадем. Аз ҳамраҳонам хостам, ки манро танҳо бигзоранд. Мӯза аз пой кашидам, бар дарғаҳаш ба эҳтиром таъзим кардам. Ором бар канори мазораш нишастам. Дар канори марде, ки нодираи замон буд ва нигоҳаш ба ҷаҳон якто! Ба осмони пурситорӣ Нишопур нигаристам, ки ситоранеҳо, ки қарнҳо қабл чашмони пурсишгару кунҷови ӯ бар он нигариставу расад карда буд. Баргарданда фалаке, ки ханӯз дар кор аст ва муаммош ноҳона.

Фарзонамарде ошӣк, ки ҳоли даст бар хокаш ниҳода будам. Тапиши қалби ўро аз варои қарнҳо эҳсос мекардам. Чоми латифе, ки суратгари даҳр сохтаву ҷарҳи фалакаш бар замин кӯфта буд. Ашқе, ки ҳам аз дард буд ва ҳам аз шавқ чехраамро пӯшонда буд. Бода берун кашидам! Соғарҳо даровардам! Соғаре бар канори санги ӯ ва соғаре бар даст. Ҳар ду соғар пур аз бода кардам... Хоки ўро бўса задам, ҷуръае бар хоки ӯ афшондам ва ҷуръае бо ёди ӯ нӯшидам.

Ин қофилаи умр аҷаб меғузарад,
Дарёб даме, ки бо тараб меғузарад,
Сояи, ғамии фардои ҳарифон чӣ хурӣ?
Пеш ор пиёларо, ки шаб меғузарад!

Тамомии шаб нӯшидаму нӯшид. Тамосҳар бўстон, ғарқшудаву ҳайрон дар осори сунъ. Саранҷом маст аз бода сар бар сангаш ниҳодам ва хуфтам. Ў низ ором хуфта буд.

Ҳанӯз он ду соғаро дорам, соғаре, ки Хайём мутаҳарраш сохта! Соғари дигаре, ки манро ба меъроҷи ӯ бурдааст! Субҳи қашон-қашон шоиреро, ки тамомии шаб бо Хайём бода зада буд, ба иқоматгоҳаш мебурданд.

«Ман бандаи он дамам, ки сояи ғӯяд, Як ҷони дигар бигиру ман натовонам».

Абулфазл МУҲАҚҚИҚӢ.

ш. ТОШКАНД.

ТАБАССУМ

Муаллим аз хонандагон

пурсид:

– Баҷаҳо, се калимае, ки дар навиштаҳо зиёд истифода мешаванд, кадом аст?

Баҷаҳо:

– Made in China!

– О, шумо хеле лоғар шудаед? Парҳез кардед?
– Бале, сабзӣ, лаблабу ва аз Ҳама муҳимаш картошка.

– Ҷӯшонидед ва ё бугпаз кардед?

– На, побел кардам!

– Модарчон, шавҳарам боз ба сӯям фарёд зад. Ман кӯҷоямро гирифта меоям!

На, духтарам, вай бодя хатоҳои кардаашро ҷуброн кунад, ман ба хонаи шумо кӯч мебардам!

Таҳияи ФАРИШТА.

Сармуҳаррир

Шерпӯлод ВАКИЛОВ

Рӯзнома ҳафтае ду маротиба: рӯзҳои чоршанбе ва шанбе чоп мешавад.

Рӯзнома дар компютерхонаи идора ҳарфчинӣ ва саҳифабандӣ гардида.

Таомулҳо

ҚАВМЕ, КИ ДАР ҲАР КУЧО ВАТАН ДОРАД

Мир Алишери Навоӣ дар «Муҳокамат-ул-луғатайн» овардааст, ки ҳазрати Нӯҳ пайғамбар пас аз тӯфон ба фарзандонаш рӯйи заминро тақсим намуда, ба Сом (Абулфорс) тамоми мулкҳои Хуросону Мовароуннахр, ба Хом (Абулҳинд) Хиндустон ва ба Йофас (Абултурк) мулкҳои қаламрави Муғулистон ва Чинро бахшидааст... Шох Баҳром дар вақти подшоҳиаш Хиндустонро зерӣ даст карда, нағмаю санъати мардуми хиндро дида, мафтун гашт ва қисме аз онҳоро ба мамлакатаи худ кӯчонида овард.

Саъдӣё, аз рӯзи азал хусн ба туркон додаянд,
Сипару найзаву шамшер ба афгон додаянд.
Ишаву нозу карашма ҳама бар мардуми Хинд,
Ишқ бар тоҷики бечораву сарсон додаянд.

Бино ба гуфтаи шайх Саъдӣ ҳамаи «ишаву нозу карашма»-и мардуми хинд шох Баҳромро мафтун кард ва онҳоро то Хуросону Мовароуннахр овард, ки имрӯз ин қавм дар тамоми ҷаҳон паҳн шуда рафтаанд.

Бархе аз ин қавм, ки ба сарзамини мо низ омада буданд, ҳоло дар чандин мавзеоҳои кишвари мо умр ба сар мебаранд ва онҳоро дар ҳар маҳал ҳар ғуна – ҷуғӣ, лулӣ, мултонӣ ном мебаранд. Дар меҳру оқибат, ҳамҷихатиру ҳамдардӣ, айшу тарабу давраорӣ ин мардуми мислу монанд надоранд. Қариб, ки бисёриҳои онҳо ағсон асбоби мусиқиро навохта метавонанд. Агар касе аз қавмашон бемор шавад, гурӯҳ-гурӯҳ ба аёдаташ мераванд. Ба гайр аз дастовез, аз рӯйи дошташ ба миқдоре нақдани низ ба дасташ медиҳанд.

Онҳо давлат, худуд ё сарҳад надоштанд. Қавм дар кучоё умргузаронӣ

карда тавонад, ҳамагон ҷо барои онҳо ватан буд. Аммо имрӯз онҳо ҷойи муқими истиқомативу касбу кор доранд, фарзандони баъзеашон дар муассисаҳои таълими миёнаву олии аз пайи таҳсили илманд.

Солҳои донишҷӯӣ дар Донишқадаи муаллимии Бухоро дар зинаи поёни Ҷамоҳири ном ҳамшаҳрам низ таҳсил дошт. Баъди шиносӣ мо ба якдигар унс гирифта будем. Дар миёнаҳои таълими курси сеюм дилам зуд боз тамошои Бухорошарро хосту ба дидораш шитофтам. Азбаски таъин карда будам, дар истиқоми марказии шаҳр Ҷамоҳири маро истиқбол карду гуфт:

– Рафтем.

– Ба кучо? – ҳайрон шудам ман.

– Ба ҳавлии мо. Имрӯз тӯйи ман!

Қарибҳои пешин пойида ба ҳавлии вай – ба шимолӣ бозори Сомониён маркази шаҳр расидем. Ин мавзео мардуми таҳқиқи Бухоро «Ҷӯғихона» мебуданд. Дар ҳавли 30-40 нафар машғули тарраду дуди тӯй буданд. Пас аз чанде ҳамаҳо ба хона даъват карданд. Дар байни хона Ҷамоҳири ба даруни ҷувол андохта, даҳони онро бастанд. Садои «омад-омад» баромада, духтари нозанине ба инҷо омада, даҳони ҷуволро қушод ва Ҷамоҳириро аз ҷанги он озод намуд. Ҷамоҳириро ба замин ниҳода, дароз кашид. Арӯс ҳарчанд онро хезондани мешуд, Ҷамоҳириро ба муқобили ҳаракати ӯ рафторе зоҳир менамуд. Охири арӯс ба тарафи пойи Ҷамоҳири сару дузону нишаста таъзим кард. Мӯйсафед, ки дар пешғаи менишаст, садо баровард.

– То ҳастӣ мӯйи ҷувол, дастат оташков, хизматашро мекуний?

– Оре! – садо дод духтар.

– Мабодо пир шавӣ, ба хидматаш кор наой, дигар зан гирифта дода, худаш

ва фарзандонашро парвариш мекуний? – боз савол кард мӯйсафед.

– Албатта! – ҷавоб дод арӯс.

– Дар вақти зарурӣ мувофиқи анъанаи мардумон ризқашро пайдо карда, миннат наменкуний?

– Ҳаргиз!

– Гуфтахоятро бо қасам тасдиқ мекуний?

– Албатта.

– Бародарон, бо ҳамаи маросимамон ба охир расид, – гуфт мӯйсафед.

Вақте арӯсу домод ба дар рафтанд, дасторхон паҳн шуду тамоҳи лазиз рӯйи хонро оро дод.

Аз байн як сол гузашту қарибҳои охири соли хониш Ҷамоҳири маро боз ба ҳавлиашон даъват кард. Рафтам. Ин дафъа арӯсро, ки савори ароба омада буд, Ҷамоҳириро бардошту ҷун одаи баъзе мавзеоҳои бухороиён дар гирди оташ ҷарх замонда, то ба пешгоҳи тӯйхона, ки мизи махсус барои ду кас оро дода шуда буд, бурда ба замин гузошт. Мо тӯю хурсандиро хуб тамошо кардем.

– Ин маросими гаҳворабандон буд? – пурсидам аз Ҷамоҳири.

– Аз рӯйи одаи мо зан пас аз кӯдакдор шудан, бонии хонадон мешавад. Маросими имрӯза тӯйи ҳақиқӣ мо буд, ки ба ин муносибат баргузор шуд, – гуфт ӯ дар ҷавоб.

Афсӯс, ки баъди чор сол Ҷамоҳириро дар садамаи автомобилӣ фахтид...

Аммо меҳмоннавозии муносибати гарму ҷушони байниҳамдигарии ин қавм, ки ман бо васити ин дӯсти худроҳамтаиам гувоҳаш шудам, тасаввуротамро оиди онҳо тамомаи тағйир дода буд.

Алимурод ТЕМИРОВ,

ноҳияи Шофиркони вилояти Бухоро.

ФОЛНОМАИ ҲОФИЗ

Эй Ҳофиз Шерозӣ,
Ту қошифи ҳар розӣ.

Ҳар касе меҳоҳад бар сеҳри ғазалиёти Ҳофиз фол бизанад, ибтидо ба рӯҳи Хоҷа Ҳофиз Шерозӣ фотиҳа хонда, сипас ният карда, бо чашмони баста ангушти ишорат ба ғазале аз ӯ мениҳад ва бинобар он рӯзҷӯӣ мекунад. Ҳоло мо ангушти ишорат ба рӯйи ғазали «Султони хубон» ниҳодем ва фолномаи Ҳофизро ҳамроҳ бо шарҳаш дар «Саҳифаи рӯзи истироҳат» манзурӣ хонандагонӣ азизи «Овози тоҷик» менамоем.

Султони хубон

Гуфтам: – Эй султони хубон, раҳм кун бар ин ғариб,
Гуфт: – Дар дунболи дил раҳ гӯм кунад мискин ғариб.
Гуфтамаш: – Мағзар замоне. Гуфт: – Маъзури бидор,
Хонапарварде чӣ тоб орад ғамӣ чандин ғариб?
Хуфта бар санҷоби шоҳи нозанинро чӣ ғам,
Гар зи хору хора созад бистару болии ғариб.
Бас ғариб афтодааст он мӯри хат гирди руҳат,
Гарчи набавд дар нигористон хати мушкин ғариб.
Гуфтам: – Эй шомӣ ғарибон турраи шабрании ту,
Дар саҳаргоҳон ҳазар кун, ҷун бинилад ин ғариб.
Гуфт: – Ҳофиз, ошноён дар мақоми хайратанд,
Дур набавд, гар нишинад хаставу ғамгин ғариб.

Агар таваққуъ дорӣ, ки шохиди муваффақиятро дар оғуш бигирӣ, бояд каттаф дунболи рӯддӣ ва ҳавою ҳаваси худ бошӣ, зеро фурсатҳои муҳими зиндагиро аз ту мегиранд. Вале агар ақлу эҳсосро ба ҳам омеъӣ, чандон дур нест, ки қорҳо мутобиқи майлат пеш равад.

Таснифи Парвизи ИЗЗАТУЛЛО.

ЛАҲЗАҲОИ АҶИБ ДАР РҶЗГОРИ ОДАМОНИ МАШҲУР

Воқеаҳои аҷиб дар ҳаёти шахсиятҳои маъруф низ рӯй медиҳанд. Меғуянд, Алберт Эйнштейн, ки яке аз симоҳои барҷастаи илми дунёвист, киштиасор сафар мекард.

Гурусона монд, роҳ сӯи тамохона пеш гирифт. Хост ба меню назар афканда, даст ба киса бурду айнаки чашм наёфт. Гӯр сари фаромӯшхотирӣ! Аз фаррош, ки он ҷо ҷунбӯҷул дошт, пурсид, ки дар меню кадом таомҳо сабт шудаанд. Хонда наметавонам, гуфт фаррош, ман ҳам ту барин беасовод.

Олими тавоно одӣ мепӯшид, ба намуни зоҳирӣ эътибор наметод, бинишар ҳамаи онҳоро, ки наметавонанд, ба вай наметавонанд.

Эйнштейнро ба Амрико хонданд, то дар донишгоҳҳои нуфузнок маъруза хонанд. Донишҷӯён ўро интизор. Донишмандро ҳар кас ба таври хеш тасаввур мекард. Ана, ворид мешавад вай ба дарсхона бо як карру фарри ба аслзодаҳо хос.

Вале ҷун шахси бечоранамое ворид мешуд ва меғуфтад Алберт Эйнштейн, ҳавсалаи донишҷӯён ақбора пир мешуд: наҳод ин паҳмоқӯӣ ачинасурат... Эйнштейн?

Ронандае, ки ўро гирифта

номаълум созад. Вале касе инро ба ўҳда намегирифт. Ҳамроев баъдтар ба танг омад. Маҷбур шуд ба Турсунбой Пирчонов, ки ханӯзи донишҷӯ ва ба сифати хидматгузори саҳна ба гастрол ҳамроҳ шуда буд, рӯй овард:

– Турсун, «Тошболтаи ошӣк»-ро чанд бор тамошо кардаӣ?

– Се-чор бор дидаам, – гуфт ҳаёломез Турсунбой. – Бисёр хуб. Набояд нақши Суннатро худат мебозӣ.

– Ман... нақши Суннатро? – қорғари саҳна бесаранҷом гашт. – Чӣ хел?

Соиб Ҳуҷаев: «Писарам, натарс, худам ёрдам медиҳам. Ҳарду як шуда, як илоҷ мекунем», гуфт.

– Хой, ман шӯҳӣ кардам, – даҳон қушод Р. Ҳамроев, – ин бача кӯҷову роли Суннат кучо?

– Аммо ин бача аз бисёр ӣйғитҳои мо бахунаро ба ҷаҷураттар, – гуфт Ҳуҷаев, – Суннатро диҳед, гуфтам-ку, худам ёрӣ медиҳам.

Рохбари бадеӣ ба ғазаб омад:

– Ба шумо масҳарабозӣ бошад, бас. Нақши қалонро... чӣ тавр месупорем?

– Ин бача ҳам артисти қалон. Гуфтам-ку, агар гапро гум кунед, кӯмак мекунам. Ягон чиз мебофам. Ў зуд аз вазият мебарояд.

– Касе як сухан ҳамроҳ кунед, «танбех» эълон меку-

Ш. МУҲАММАД.

Овози тоҷик

МУАССИСЛАР:

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон
Республикаси Вазирлар Маҳкамаси.
Тоҷик тилида нашр этилади.

Ҳаҷми насри бадеӣ, очерку мақола аз 5 саҳифаи ҷопи ду интервали ва шеър аз 50 мисраъ зиёд бошад, идора қабул намекунад. Рӯзнома ба мактубҳои интишорнашуда ҷавоб намегардонад.

Рӯзнома 25 июни соли 2008 дар Оҷонси матбуот ва ахбороти Ўзбекистон таҳти рақами 0003 ба рӯйхати гирифта шудааст.

Индекси нашр – 170. Фармоиши 2 Г-428.

Адади нашр 4233. Ҳаҷм 2 ҷузыи ҷопӣ.

Усули нашр – офсет, андозаи А-2.

ISSN 2010-7757

1 2 3 4 5 6

Мухаррири

навтбдор:

А. Субҳонов.

Саҳифабанд-дизайнер:

Ҳ. Тӯхтаева.

Мувофиқи ҷадвал —

21.00

Ба ҷоп супурда шуд —

21.30

Нишонии мо:

100011 ш.Тошканд,

кўчаи Навоӣ, 30, ошонаи 4.

Телефонҳо: қабулгоҳ: +998555200337;

Котибот: +998555200336.

Факс: +998555200337.

сайт http://ovozitoj.uz/, e-mail:

ovozitoj@mail.ru, ovozitoj@list.ru

Индекси обдуна 170.

Матбааи таъбу нашри Ширкати саҳромии «Шарқ».

Нишонии қорхона: кўчаи Буюк Тўрон, хонаи 41.